Zeki Ömer Defne

Puya'lar - I

SESSİZ NEHİR

Kapak Resmi: Yağmur Denizhan'ın "Karyatitlerin Sonuncusu" adlı tablosu
Kapak Dizayni: Gülizar Çepoğlu
İç Eskizler: Yağmur Denizhan
Genel Düzenleme: Zerrin Özkan
Sipariş için: 172 25 40 dan Yayın Bölümü
Baskı Yılı: 1985, Mayıs
Baskı Adedi: 3000
Baskı: Ana Basım Sanayi A.Ş.

15. II. 1985

PUYA'LAR (*)

Bu nasıl şaşılası bir yaşam benzerliği ki
Çankırı neresi Güney Amerika neresi Puya'lar?

Secisin bal ederken çevre-yan çiçek çiçek
Gömdük onu biz içimizdeki gömütlere Puya'lar.

Doğdum, büyüdüm üç büyük savaşın külünde ben,
"Hudâyı Nâbit'~~den~~ doğmuş" derler sizi Puya'lar

Beklermiş ölüm ilk görklü çiçeğinizi 60 yıl
Kaçıncı çiçeğimde benim sıram bilmem Puya'lar?

Seslenir her gün bin dilsiz, belki yarısı bile değil
Duyabildiklerim ancak şu çiçekler Puya'lar!

(*) Puya: And Dağlarında yetişen 60-70 yılda bir defa en görklü tek çiçeğini veren bitki

Bu nasıl şaşılası bir yaşam benzerliği ki
Çankırı neresi Güney Amerika neresi Puya'lar?

20. IV. 1947

TESADÜFLER DÜNYASI

Demek bir tesadüfmüş yeden bizi
O gün ak yordamlar doluydu hava.
Bir yumuk terennüm duydum avucumda,
Öldürmekten korktum ellerinizi.

Ev ev kurmaktayım o günden beri
Her elime geçen kâğıda o semti.
Bastığın yerlerde gül biter diye
Döşedim odama yollarınızı.

Gayrı şundan, bundan beyitler neme,
Şen yetmiyor musun ki canevime?
Âbâdî saatler üstüne yazıp
Astım hayalime dillerinizi.

Bütün lambalara çizdim resmini,
Tekmil ışıklara yazdım ismini.
Sildim halılardan nakışlarını
İşledim üstüne hallerinizi.

Bir al bülbül peydah oldu sazımda
Boyar durur sarı teli feryada.
Nolur mürüvvetlim bir akşam biraz
Bize gönderseniz güllerinizi!

12. VI. 1947

BİZBİZE DEĞİLİZ

Bizbize değiliz bu bahçelerde,
Sus, ağaçlar dolaşıyor tenhâda.
Bak, dallar nasıl da uzanıyorlar
Hiç oralı değil gibi havada.

Bizbize değiliz bu saatlerde,
Sus, zaman eğilmiş dinliyor bizi.
Hattâ susturalım ellerimizi,
Bizbize değiliz biz hiçbir yerde.

Bizbize değiliz bu firarda da,
Sus, bizi kolluyor bir yerlerimiz.
Sus, kendimizden uzakta değiliz,
Hulasa, esiriz buralarda da.

Bir göz hapsindeyiz her gün hâsılı,
Bak sağımız ihtar, solumuz ihtar!
Yüzünde hep bir parmak gölgesi var,
Gözlerinde yasalar gördüm yazılı.

16 X. 1955

İMA SUMAH'a MEKTUP

Sesin gelir And dağları'ndan ağrı
İma Sumah!
Beş oktavdan aydınlanır ufkumuz:
Turuncu, sarı, yeşil, mavi, beyaz
Her sabah.

Açıp pencerelerini And dağları'na karşı
Her sabah
"Doğan Güneş Şarkısı" söylermişin,
Ağarırmış bütün dünya dağları..
Uyanırmış eski çağlardan Orfe,
Sonra beş oktavdan doğarmış güneş:
Turuncu, sarı, yeşil, mavi, beyaz.
Öyle mi İma Sumah?

Benim de bir şarkım var sencileyin:
Benimki "Batan Güneş Şarkısı" İma Sumah!
Bir deniz şehrinde oturmaktayım,
Söylüyorum bu şarkımı her akşam,
Ama sade bu sulara vuruyor benim şarkım
Hem de kızıl, mor, siyak.
Nolursun İma Sumah
Kapatıp pencerelerini And dağları'na karşı
Bir akşam da benim şarkımı söyle!
Duysun tâ eski çağlardan Poseidon,
Ve kararsın beş oktavdan bütün dünya suları:
Sarı, turuncu, kızıl, mor ve siyah.
Olur mu İma Sumah?

7/8.I.1957

LAMBALARDAN UZAK

— I —

Durun, şu lambayı söndürelim de
Daha iyi görelim birbirimizi.
Balıkçılar geceleyin ağlardan, açıklarda
Daha bir iyi görürlermiş denizi.

Hele şu lambayı söndürelim de
Daha iyi görelim birbirimizi.
Uzaklara yazılmış mektuplar gibisiniz
Göremiyorum aydınlıkta adresinizi.

Hadi, şu lambayı söndürelim de
Daha iyi görelim birbirimizi.
Ya siz geçmişteki ben, ya ben gelecekte siz
Bir yerlerde görmüş gibiyim sizi.

Artık şu lambayı söndürelim de
Daha iyi görelim birbirimizi.
Bakın gözlerinizin gecelerinde
Ay sonatı'na başladı sanki Debussy.

— 1963 —

MAHKÛM

Hangi mahkemelere baş vursam hep ben mahkûm,
Her duruşma karşıma gönlüm çıkar.

Hangi kitabı açsam allı karalı bir şerit..
Oku, bütün sözlerin içinden o gün çıkar.

Girer bir çıkmaza çıktığım her yol,
Girdiğim her kapıdan ölüm çıkar.

Bir yangındı.. yandı, söndü sandığım saatlerden,
Hâlâ mı hâlâ bir acı tütün çıkar.

Hangi kuşun yüreğini yarsalar bu havada
Hepsinden senin üstüne bir gönül türküm çıkar.

(Denizden Çalınmış Ülke'den)

24. I. 1964

KAÇAKÇI

— I —

Yalnız oralarda mı ya,
Yalnız Suriye, yalnız Balkan sınırlarında?
Sise dumana getirip getirip
Siz kaç yasak sınırımı geçiyorsunuz, kimbilir
Hergün hergün kaşla göz arasında.

Daha demin bir orman sabahının
Alaca karanlığında gördüm gözlerinizi:
Çöllerinizden ne parslar ne panterler
Bir ceylanistanın tâ içlerine dek
Yaprak yel arasından neler geçirdiğinizi.

Karakollar, devriyeler, mayınlar, boş emekler!
Avucunuzun içi gibi bildiğiniz bir arazi
İster o yanda olsun ister bu yanda gece,
Kaçırdınız aylardır en gizli geçitlerinizden
En kıymetli saatlerimi, en güzel içkilerimi.

Yalnız oralarda mı ya,
Yalnız haritaların belli sınırlarında?
Neler götürmediniz nerelere topraklarımdan:
Yıllardır açmasını beklediğim ne düşlerin
Tohumlarını hırsız sular gibi yad uykulara.

1. X. 1967

MİNİCİK KARACIK BALIK

Hani bir akvaryumda bir balığı sevdinizdi,
Nasıl kalakalmıştı orda o minicik, kara balık!
Sanki bulmuş gibiydi o sularda ansızın
Belki Çin ü Maçin'de yitirdiği denizini.

Bir çiçek sanmıştı elinizi belki de
Suda şafak bir çiçek, o yitmiş denizinden.
Belki de bir nicedir açlığını çektiği
Birşeyler vehmetmişti avcunuzdaki yazılarda
Bu cam duvarlar içinde masum, mahkûm yüzerken.

Ama kendine gelir gibi olmuştu az sonra,
Ama dönüp dolaşıp geliyordu yine de oraya.
Bir düş kırıklığının kahrı mı, bir bezgi mi
Gidip gelip vuruyor, vuruyordu başını camlara.

Yeğdi belki bir kızıl-kara ölüm bu sularda
Böylesine seyredilmek için yaşamaktansa.

12-15/16. XII. 1967

KARANFİLLER

Çifteler ağzında da böyle açar işte ateş
Bir katmer karanfil olarak..
Ve her karanfil biraz barut kokar, can kokar,
Biraz ölüm, biraz aşk.

Göklerden, gögüslerde iki kan karanfili
Avlar da döküm-saçım yere böyle inecektir,
Çünkü aşk gibi, sevda gibi
Enikonu ölüm de bir çiçektir.

Aldan başlar bir tenvir-tabancası da böyle
Gölgeler ve kuşkular üzre karanfillerlen.
Mâdem herkes birşey için uyumuyor dost, düşman..
Açsın ne ise bu gece bizim de payımıza düşen.

Varsa sizin karanlıklarınızda da
Eğer yanıyorsa böyle bir karanfil,
O "Bir katre alev"in bedeli öyle yüz Divan,
Bin pervane yanmakla ödenesi gibi değil.

16/17. VIII. 1969

VAKİT SAAT SAYIKLAMASI

Sen söyle ben yazayım denize, dalgalara,
O iskele o belirsiz akşama bizi
Daha kaç ikindi kala beklesin?

Bu gidişle ne kadar sürer senin
Zigana'larından inmen bu kıyılara,
Karadeniz seni daha kaç gelgitler beklesin?

Bir kampana durmaha çalıyor bak işte baş, kıç!
Diyelim, yaltırıkları görünmüyor, ya sesi?
Gemi gemi olduysa daha ne kadar beklesin?

Kaç kez döndü ikindi eksenini kum saati,
Şunda ne kaldı güneş saatinde akşama,
Bizi yıldızlar nerde, kaç sularında beklesin?

Boşver bu sorulara, boşver saatlere de,
Her sabah yatağına dökülen yapraklara bak sen!
Mevsimler uyanmanı daha daha ne kadar beklesin?

17/18-20. IV. 1970

KURTARMA

Sahil uzaktı ama
Ayaklarının dibindeydi masamızın tâ deniz.
Eğer sen de tutmasaydın masayı
Gidiyordu denize akşam yelsiz, yelkensiz.

Deniz uzaktı ama
Boğazımıza kadar çıkmıştı nerdeyse su.
Eğer ben de tutmasaydım suları
Gece de yelsiz, yelkensiz açılıp gidiyordu.

Eğer biz olmasaydık, eğer biz tutmasaydık
Akşamlar yok, geceler yoktu artık.

22. VIII. 1970-22. VIII. 1971

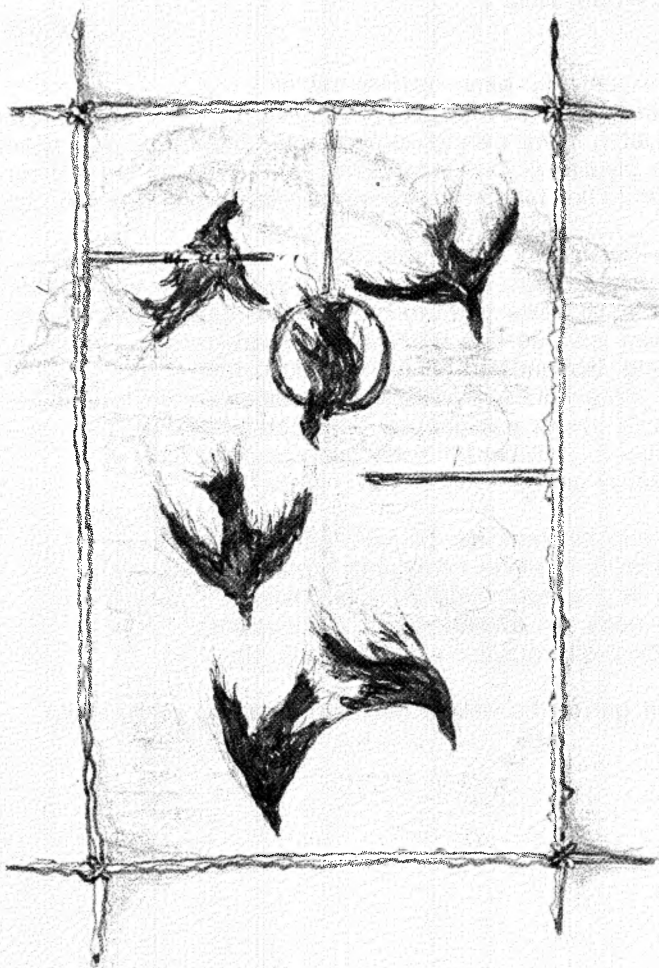
SEVMEK SENİ

Seni sevmek gece gezmek gibidir
Bilmediğiniz büyük, görklü bir şehri.
Diyelim haydi, dilinden anlıyorsunuz biraz
Ve diyelim ki neonlarla pilânlar
Götürdüler bir zaman bir yere kadar sizi.

Ya buralardan ötesi, öteleri?
Nerelere doğru uzanır gider
Şu yollar, sizin gördüm, sizin bildim dediğiniz
Elvan ışıklı üç beş meydanın ötesinden
Hangi lâbirentlere, hangi kör sokaklara?
Ve daha günün, ayın bile görmediği
Hangi yeraltı yollarına ve daha nerelerden?
Kolay mı böylesi bir şehri tanımak öyle?
Kaldı ki sen...

Getirip bırakmış sizi bir kara gemi bu şehre,
Daha ilk iskelede kamaşmış gözleriniz..
Ve ilk meyhanesinde içmişiniz üstelik
En nefis, en afsunlu şarabını dünyanın!
Artık ordan oraya bir deli yellerde siz...

Sen gel de bu hâlinle ben seni gezdim, gördüm de!

27. II.1977

BİR KUŞ MÜZESİNDE

Karşılıklı iki gezici gibiydik
Hep bir Kuş Müzesi'nde.
Hiçbir zaman doğru dürüst göremediniz beni
Hep geriliyor gibiydi bir doldurulmuş kuşlar
Geçmiş havalarınızdan gelip gelip önünüze.

Gezdiğimiz bir gezer müzeydi sanki
Nereye gitsek, ne vakte, beraberdik.
Ne ölü kuş gölgeleri düştü üstüme, kimbilir
Ve kimbilir ne renkler, ne ötüşler, ne uçuşlar
Ne kuş düşleri içinde görüp durdunuz beni.

Bense o kuşlar arası aralardan yüzünüze
İlk günlerimiz aydınlığı vurursa şöyle eğer
Görür gibi oluyordum sizi siz olarak bir çala
İlk iskeleden ilk tepeden, hani nasıl görünürse
Ay buluttan buluta geçerken, öyle yer yer.

5-11. VI. 1974

BÜYÜK BAĞIŞLAR

Sen verdin bana bu gözü, bu kalemi:
Onunla görüyorum güllerin ötesini,
Onunla yazıyorum bu ilkyaz sabahına
Kalbimde dirilen bir bülbülün ötmesini.
Sen verdin bana bu gözü, bu kalemi!

Sen verdin bana bu ruhu, bu esini:
Sanki içimde bir açık Arpej şişesi daima,
Ve bir sesler duyuyorum hep "Yâ Yohanna, yaz!" diye,
Yazmalara yetişemiyorum seni ama. (1
Sen verdin bana bu ruhu, bu esini!

Sen verdin bana bu mit, bu masal çağlarını:
Sende eriştim bu Kastalia Kaynağı'na, (2
İçtikçe susadım, içtikçe sarhoş!
Sunar doluyu bir yandan Erato, bir yandan Arvağ. (3,4
Sen verdin bana bu mit, bu masal çağlarını!

1) Yohanna yahut Johennes: Tanrısal esin başlayınca iki eliyle yazıp yine de yetişemediği rivayet olunan Hrıstiyan azizi.
2) Kastalia Kaynağı: Delphoi'da, suyundan içen şairi çoşturup ona şarkılar söyleten kaynak
3) Erato: Sevgi şiirleri ilham eden müz.
4) Arvağ: Türk Mitolojisinde ilham perisi.

20. XII, 1976

AYSBERGLERİN SESİ

Yazdım adını bir sönmek bilmeyen ateşlerle
Kutuplara işleyen her geminin bordasına.

Ve haykırdım adını her sirende buğu, buhar
Yitirdiğim sularının eksi-bin havasına.

"Ben o sıcak denizler suyu değilim artık"
Diyordu dünlerden bir yer sızlanarak aşağılarda.

Yıllarca az mı yalvardım o acımasız denizlere,
Her seferden hediye anca buzul bir kahkaha.

Madem sudur, yolları o yana döşecektir er geç,
Hazır olmamız gerekti önceden bu sonlara.

21. VIII. 1977

KUŞLUKLAR

— I —

Onca özgür, onca genişken gökler
Uçurmuşun o vakitler vakti kuşluk vaktini..
Uyumuşun, uçarda yokken kanadınca kanat,
En saydam saatlerlerle oynaşmış başka kuşlar...
Uyanmışın, bakmışın ki ikindi!

Bu gölgeli, daracık gökle şimdi
Bir büyük yangın vaktının arasına
Nerden bulur da, nasıl getirir de, nereye,
Nasıl serersin o mavi serinliği?

Sen hep dar vakitlere bıraktın işte böyle
Sanki bekleyecek gibi zamanlar uçuşunu
Ve sevi sevda kuşları teşrifini göklerde!

Örmek varken gökyüzünü uçtan uca uçuşunla,
Sen ne yaptın ey dar vakitler kuşu?

6. X. 1979

ERMİŞ

Eğer akşam masanda
Yitirdiğin dünlerden yansıyan bir akşamsa
Ve inceden hafiften bir yellerde
Bir Arpej'li mendil gibi anılar sallanıyorsa.

Eğer sevgi masanda
Oturuyorsa boş bir sandalyada karşında
Farzet ki bir buhurdur tütüyor.. ve sen oturmuş
İçiyorsun bir ölü ile dünü bugünü başbaşa.

Varken de yok, yokken de var saymayı bildinse dost
Sen ermişin demektir, perde kalkmış aradan.
Zaman gözünü gözlemekte karşında.

12. VIII. 1984

ŞAMANDIRA

Yukarıdan gemi asılır, asılır aşağıdan toprak.
Hadi kurtardık diyelim bir süre sorunlarımızı
Bu sulardan yakın uzak gelip geçen gemiler
Ve türlü rüzgârların dalgalarından, ama
Ya böylesine iki dev güç arasında kalmak!

Bir özge ateşkuşu idi gemi dedimse o gemi,
Toprak dedimse ön yazgı, son yazgı.
"Kolu kanadı benden, kop uçalım, der biri
Şu akşam denizlerinin engininde yana tüte!"
Ama muhkem bağlamış öbürü bir hükme beni.
Bir zorlu, acı gergide gibi idim Engizisyon'da,
Beni kurtaran o idi ama deli dalgalar şerrinden
Ve dilleşerek arada ışmarsı ışıklarıyla
Geceleri gezdiren o idi düşsel denizlerde beni.

İki dev güç arası git gel, git gel böyle işte
Gün dolup da çalasıya ayrılık kampanaları
O çeker bu çeker, doğru dürüst ne rahat ne de huzur!
Kampanalar... kampanalar... sonra sirenler acı acı...
Sonra o yad dalgalarda çürüyesiye çırpın dur!

ÇATLAK PLÂK

Bir gün bakaesınız, bir iğne gelir
Görünmez devirler açar plâkta.
Sonra bakarsınız, hayatınızdan
Durup durup o iğne şakımakta,
Durup durup o iğne şakımakta.

Sonra bakarsınız, bir gün o şarkı
En ince yarinden çatlar plâkta.
Sonra bakarsınız, o noktada hep
Gidip gelip bir mısrâ çırpınmakta,
Gidip gelip bir mısrâ çırpınmakta

Ama boştur artık her ne yaparsanız,
Duyacağınız hep bir hıçkırık artık..
Gerisi gelmez artık o devirlerin,
Orda kopmuş birbirinden mısrâlar,
Artık orda sona ermiştir şarkınız.

RÜYASINDA YÜZEN GEMİ

Bilmem unuttun mu, hatırında mı
Yollarda yelleri kovaladığımız?
Ve en dik, en çılgın merdivenlerden
Billûr kahkahalar yuvarladığımız?

Zaman, aramızda ince, derbeder
Bir sen, bir ben üflediğimiz bir tüydü.
Günler sanki masmavi bir türküydü
Sularla, göklerle tekrarladığımız.

Gündüz işi, başı koyup beraber
Uçar giderdik gönüllere doğru.
Gece yıldızlarla ıslanıyordu,
Aylarla kuruyordu kanadımız.

Her an bir bahsimiz gibi çiçekler
Kâh beyaz, kâh sarı, kâh al, kâh mordu.
Her sabah yeniden yazılıyordu
Bahçelerin kitabına adımız.

Işırken şavkınla havalar yer yer
Bir çiçekli çay bardağının ardından
Şafaklar içinde tüterdi vatan,
Bir sıcak güldü avucumuzda vaktimiz.

Her akşam bir garip seyrana sefer:
Sedeften gemiler üstünden renk renk,
Pırıl pırıl sahillere sererek
İstanbul'dan kendimize baktığımız!

Demek, bir oyun oynuyormuş kader!
Bize başka türlü söylemişlerdi.
Gemimiz oturmuş karaya şimdi,
Sularda rüyamız yüzüyor yalnız.

Bilmem unuttun mu, hatırında mı
Yollarda yelleri kovaladığımız?
Ve en dik, en çılgın merdivenlerden
Billûr kahkahalar yuvarladığımız?

Secisin bal ederken çevre-yan çiçek çiçek
Gömdük onu biz içimizdeki gömütlere Puya'lar.

25. V.1945

İSKELE MEMURU

Ah! bu iskeleden giden yolcular,
Neler götürmezler iskelemizden.
Giden onlar değil, sanki sefere,
Bir âlem götürür gemiler bizden.

Gider kapımızdan, duvarımızdan
Buram buram hayal, hasret, heyecan.
Çiçekli çiçekli perdeler gibi
Düşer intizarlar penceremizden.

Ah! bu iskeleden giden yolcular,
Hulyaları haritalardan hâriç.
Belki o limanlar, belki o sular
Baksalar görünür gözlerimizden.

Biz hep böyle beklemiye mahkûmuz,
Bir ucunda durmuşuz tevekkülün.
Tesellimiz budur: "İhtimal bir gün
Gidenler seslenir bize denizden".

Ah! bu iskeleden giden yolcular,
Buralarda kaldığımıza bakmayın!
Nerde duyarsanız bir ince rüzgâr,
Bilin ki uzakta değiliz sizden.

Böylesine sonsuzluğu denizin,
Böyle büyüyüşü şu gemilerin,
Böyle sisliliği gözlerimizin,
Kurup kurup da gidemediğimizden.

Ah! bu iskeleden giden yolcular,
Biz de hastasıyız o sahillerin.
Bilmezsiniz her gün kaç kerre geçer
Bizim de o növbet üzerimizden.

Bizim de çantamız, bavulumuz var,
Hattâ "Çeşm-i bülbül" gemilerimiz.
Lâkin derdimizi bilemezsiniz,
Ah! bu iskeleden giden yolcular!

(Denizden Çalınmış Ülke'den)

İTİRAF

Ben senin meselen olabildim mi?
Sualimden ben mesulüm çocuğum!
Ben senin mektebin olabildim mi?
Kitabından ben mesulüm çocuğum!
Ben senin sevâbın olabildim mi?
Günahından ben mesulüm çocuğum!

Kilitler dilini bilmediğinden,
Böyle sokaklarda kaldın günlerce,
Yanlış kapılardan seslendi hayat.
Ben senin ışığın olamadığımdan,
Senin gözlerini kararttı gece.

Tutmaz hakikatler ektim bahçene
Çarşı, pazar ne istiyor demeden..
Soldu ellerinde hakikatlerin.
Kimse değil, ben mesulüm çocuğum,
Ben, bu kırık, dökük hayallerinden!

Tutup ellerine verdiğimiz saati,
Bir gün anneneyse, bir gün babana,
Bir gün sokaklara göre kurdurduk..
Bir gün ayarını M e k k e'den yana,
Bir gün G r i n i ç'ten tarafa burduk.
Trenler, vapurlar kaçırdın sen hep,
Bizse kabahati hep sana bulduk.

(Denizden Çalınmış Ülke'den)

30. IX. 1963

ESRİK OZAN

Var ölmenin belki binbir yolu var,
İlle bu aşktan firkatten başka ölmenin yolu yok.

Yanar ölürüm, yanmaz ölürüm.. külümden
Ölüm bakar, her ölümüm bir yeni doğum, ölü yok.

Ben bir yanardağlar bahçıvanıyım,
Çağın ateşlerime çıkacak bir gülü yok.

Kalbim bir eşrik ozan "Divan"lar sazendesi
Yunus'lar, Pîr Sultan'lar el vermişler.. eli yok.

Ben bir aşkın, bir ikrârın aleviyim sönmeyen,
Ali geldim, Ali sevdim, Ali giderim.. Ali yok.

19. VIII. 1966

SÖNMEZ ATEŞLER

Çocukların dünya sahillerinde,
Ellerinde incileri gitmiş istirityelerim
Benim ateşlerimdir kumlara gömdükleri.

Ve en masum ellerle gecelere gömdüğüm
Ve de söndü, kurtuldum sandığım ateşlerdir
İstromboli diye gördüğü belki gemilerin.

Belki bir engin özlemde yandığım geceler, benim
Sayıklamalarımdır açıkta dillerince
Söyledikleri şarkılar yaşlı gemicilerin.

Anlaşıldı, büyütmekten başka birşey yapmıyor
Yoksa içimizde eğer, arayıp durduğumuz o su
Bak bak, mavilikleri de nafile enginlerin.

30. IV. 1967

KARAR

Artık o yollar öyle dursunlar oralarda
Tozu toz, izi iz, dumanı duman,
Ben yel olmayacağım.

Gezip gezip akşam bana dönen kuş,
Var nereye konarsan kon,
Ben dal olmayacağım.

Doğru dürüst beş şarkı çaldık çalmadık sazım,
Taktım kırdın, taktım kırdın, ko artık
Ben tel olmayacağım.

Ne derse "He" diyeceğim bundan sonra gönlüme:
Esirmek mi esirmek, delirmek mi delirmek..
Engel olmayacağım.

6. VI. 1967

GERİLERDEN HİÇ SES GELMEYEN YERE

Götürsek ağzımızı, gözümüzü bağlayıp
Bulamayacağı bir yere bizim bizi.
Gider gibi uzaklara gece bir ev kedisi.
Gitsek.. gitsek ve bilmesek
Biz dahi nerdeliğimizi.

Oto mezarlıkları vardır ya, ona döndük,
Hani orda tüm ölüler yol rüyaları görür.
Parça parça sağdır, sağlamdırlar da
Kalmış boyalarının, uykularının altında,
Ne nem, ne yaştır onları yalnızca
Bir anıları çürütür.

Tarık nasıl yakmışsa gemileri
Ve nasıl uçurmuşsa köprüleri bilmem kim
Tarihlerdeki savaşlar boyunca.
Nerde duyulmaz olursa artık gerilerin sesi
Oraya, kalmış günlerimin fethine gitmeliyim.

22/23. XI. 1967

AKŞAM KARGALARI

Götürür akşamlarımı kanatlarında
Ve yerine kapkara birşey getirir bir karga.

Bir görünmez ve susuz deredir artık zaman,
Bağrışır bir kıyılarda milyonlarca kurbağa.

Sanki bir veba sarar bütün şehri ansızın,
Bir kâğıtlar yapışır ak sarı, kapılara.

Hangi kata çıkarsan çık göğe dek
Gölgesi önünde, arkanda.

Hangi odaya girersen gir
Kavkasında böcü börtü bir koca ilkel kaplumbağa.

Ve her gece yarısı bir karga bu odalardan
Alır beni bırakır Kafdağlarına.

26. VII. 1969

UZAK SAATLER

Başlar türlü tonlarda birbirinin ardından
Sorbon Meydanı'ndaki saatler gibi
İçimde o duvardan o duvara yankılar
O uzak iskelede şimdi o saat vurunca.

En gergin vaktidir şimdi tellerin.
İşarete bakarken uyuyan hüzünlerimiz
Vurmuş gibi olur içli bir saza bir hoyrat el
Yanlışlıkla bir bardak bir kadehe dokununca.

Vapur gelir, vapur gider.. iskele o iskele.
Saat vurmaya başlar karşımda altıları
Zehir zıkkım içkilerin içinden
Boşalır üstüme bir altıpatlar tabanca.

Nedir nihayet, yaşamak istemişimdir ayları
Şöyle müsaadesince bir iki saatin bir parça.
Yâni yalnız gitmesin istemişimdir içkiler,
Yâni bir hasretlikle şöyle tadınca, hakkınca.

Ne var ki bize düşen saatleri kurmak anca.

7. VII.1971

YEĞEN

Yeğen, seni sekizinde koyup gitti mi baban
Piriştine.. "Balkan, Cihan, İstiklâl" tam on sene?
Balmumu, kandil, ayışığı altında dersler.. Gözler–?
Ve dönüşü.. Bir ay..Ölüm.. ve sana iki öksüz-yetim
Ama nerden bileceksin o ölü-diriliği sen yeğen,
Sen o yazgılarla uyumadın ki.

Yeğen, sen hiç fırınlar, ahçılar önünden kaçtın mı
Buram buram tüterken yollarda etler, ekmekler?
Sürükleyip içindeki bir enciği tenhalara
Yedin mi onu cephede aç kalan askerler gibi?
Ama nerden bileceksin o açlıkları sen yeğen,
Sen o tokluklarla uyumadın ki.

Yeğen, sen yer, içerken her öğünün bir şölen
Geldiği oldu mu masana kâh boş sahanlar düş-hayal
Ve değdiği bir kuru ele çatalının, bıçağının hiç
Ve elinden düştüğü et, ekmek, iştah her şeyin?
Ama nerden bileceksin o halleri sen yeğen,
Sen o sofralarla uyumadın ki.

Yeğen, sallandın mı hiç sen de ölüm anamızın
Acı ninnileriyle deprem beşiklerinde?
Sallandı mı üstünde göklerce şangır şungur
İmdat çanları halinde hiç yıldızlar?
Ama nerden bileceksin o geceleri sen yeğen,
Sen o uykuları uyumadın ki.

18. VI — 14. IX. 1971

ŞARKILAR

— *Torunum Argun DEFNE'ye* —

Döndür yavrucuğum döndür
Parmaklarının ucundadır bu evin beklediği her şarkı
Kimler dolduruyor böyle bu mavi ezgilerle
Bu karacık, bu küçücük plâkları?

Sen büyüdükçe büyüyecek yavaş yavaş
Susmuş atalarının yoksunluklarına kadar
Şimdi kanapelerde döndürdüğün bu daireler...
Ve kendi dairelerin alacak içine seni..
Sonra duymaya başlayacaksın onlardan yavaş yavaş,
Gün gelecek, kendi ezgilerini.

Bir yere kadardır ancak, bulsak bile bir süre
Kendimizi, şöyle böyle, yabancı şarkılarda..
Gün gelir, doyurmaz olur hiçbiri,
Deriz: "Kendi şarkımızı söyleyemedikten sonra–"

Ya da -başka çare yok- anılar, ümitler filân
Kendimizden bir şeyler katmak gerekir onlara.

"Varlık" Sayı: 798
Mart 1974

HAYAL HOCA

Şimdi tavanı uçmuş bir sınıfta
İn yok cin yok, oturmuş bekliyorum kürsüde.
Saçım başım, yüzüm gözüm ne ise ne
Çocuklarımın, nerde ise, gelip oturacağı
Sıraların ve açık duran kitaplarımın
Kar yağıyor üstüne.

Şimdi kapısız, penceresiz bir sınıfta
İn yok cin yok, oturmuş bekliyorum kürsüde.
Kitaplarım ne ise ne... Üşüyor, donuyorum.
Bakıyorum, dünyanın dört yanından
Kırk bin belki de elli bin çocuğum
Gelmiş, sevgilerini örtüyorlar üstüme.

11. XII. 1982

MAHYACI

Bir yangın merdiveninin 80. basamağı,
Her akşam yıldızlardan bir mahya kuruyorum.
Yıllar var ki mübarek, mutlu bir ayda gibiyim!
İstiyorum ki bir ışık-renk selsebili halinde
Yüzsün her gece bir yeni şükran şiirimde burcum.

Bir yangın merdiveninin 80. basamağı,
Her akşam çiçeklerden bir mahya kuruyorum.
Hawaii'li kızların çiçek kolyeleri gibi.
Nice yıllardır kalbinin üstüne yatmış dünyayı
Sevgi okyanuslarında yüzmeye çağırıyorum.

Bir yangın merdiveninin 80. basamağı,
Her akşam uydudan uyduya bir mahya daha kuruyorum:
Besinsizlik, bakımsızlık, ilâçsızlıktan hergün
Ölen nice çocuğun görülmemiş, çiğdemsi
Düşlerinden evrene mesajlar yazıyorum.

Derken bir kahkahadır patlıyor vahşi, sırtlak
Üzerinde bir mâsum mahyanın ürperiyor sonsuz
Bilmem kaç kaç milyarlık bir kuduruk bombadan.
Nasıl yandıklarını o talihsiz düşlerin
Bilmem görüyor musunuz Alber Schweitzer, Yunus?

11. III. 1983

TELLİKAVAK

Bir kuytuda sanki bir tellikavak,
Bakarsın, titrer durur yine de ellerimiz.
Geçmişin sallantıda kalmış hangi hesapları,
Hangi gelecekten ne işaret, kimbilir.
Kimler, neler adına çırpınıp duruyoruz böyle biz?

İçimizde nice bir sönmüş lamba:
Ellerimizde sürdüğünü göreceksiniz, bakın
Titrediğini kalbimizde binlerce kopmuş telin!
Lamba olduysa, tel olduysa ne yapsın, takat ne ki!
Günde kaç kez inip çıkıyor akım!
Sonra, yeraltı, yerüstü.. ucu nerelere varıyor,
Nerden başlayıp bize dek gelmiş ârızası hatların?

Titriyor gün de artık sanki bir bıçağın ucunda,
Düştü düşecek bir dilim kanportakalı batıda.
Kimlere, nelere doğmuşsa arkamızda bir yad ay:
Düşmüş git git büyüyen gölgemiz önümüze
Çekmiş götürüyor bizi, bilmem hangi karanlığa.

15. VI. 1984

GAZİ CEKET

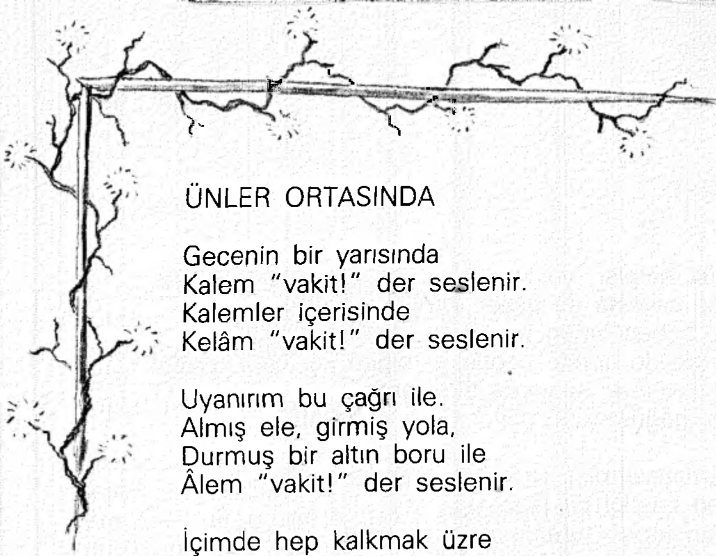
Ben büyük harpler, yoksunluklar çocuğu.. hep sınıfbaşı.
Babam üç savaşta da asker, hâfız ve hattât
"Askerlik Şubesi"nden bir ceket verdiler bir kış
Belki benim de cephe cephe verdiğim savaşa mükâfat:
Dokularındaki ruh ısıtıyordu beni ama
Ah, o sol göğüsteki o gâvur delik o sakat!

Tutup yamayıvermişti rahmetli anacığım orayı
İç etekten kestiği bir parçayla
"Kör olsun topun tüfeğin, ölümün gözü" diyerek
Ve sanki iki gözünde ölü, diri birleşmişler de
Ağlaşıyor gibiydi milyonlarca yaslı ana.

Ogün bugün ne giysem
Altında hep o ceket.
Ogün bugün yaşıyoruz
Her nereye gidersem ikimiz bir:
Bir şehit Mehmetçik, bir gazi Mehmet.

Yaşıyor gibiyim o cekette ben hâlâ
Onun özlemlerini, düşlerini, yaşamını.
Sizler nerden görüp bileceksiniz ki!
Üstümdeki o ceket bir şehitlik belgesi,
Göğsümdeki o delik bir gazilik nişanı.

Hiç duyduğunuz oldu mu ki acaba
Sırtınızda sizin de öyle bir ceket?
Hiç farkına varmadınız siz belki de,
Oysa şu özgürlüğünüz, alınız gülünüz hep o:
O nice Mehmetçik, kaç bin dal Mehmet!
O nice Mehmetçik, kaç bin dağ Mehmet!

ÜNLER ORTASINDA

Gecenin bir yarısında
Kalem "vakit!" der seslenir.
Kalemler içerisinde
Kelâm "vakit!" der seslenir.

Uyanırım bu çağrı ile.
Almış ele, girmiş yola,
Durmuş bir altın boru ile
Âlem "vakit!" der seslenir.

İçimde hep kalkmak üzre
Bir tren yahut bir gemi
Varmış gibi, ikidebir
Yolum "vakit!" der seslenir.

Bir bindebir fırsat olur,
İçtiğim içkiler daha
Kalmaz çiçeğe durmağa
Elem "vakit!" der seslenir.

Tüyce bir dalın ucunda
Şunca bir çiçek olurum,
Anca gülecek olurum,
Ölüm "vakit!" der seslenir.

26-30. VII. 1984

BİR GÖZÜN BİYOGRAFİSİ

— EŞREF DENİZHAN'a —

Balkan, 1. Cihan, İstiklâl savaşları
Ve sınıflarda verilen savaş hep birincilik için
Balmumu ve beziryağı kandilinin kör ışığında–
Sonra belki 75 sene günde üç dört kez
Yat kalk, yat kalk... ne çektik birbirimizden gözlerim!
Bir uçuk yaktı söndürdü bir de sağ bebeğimi.
Bilmem anlatabiliyor muyum sol gözüm
Ne imiş bir ömür şu şişeler, yat kalklardan çektiğim?

Bilmem anlayabilecek misin sol gözüm?
Eller iki okuduysa ben belki bir okudum.
Bakar gibi bir buğulu cam ardından
Yarıda kaldı hep satırlar gittiğim sinemalarda.
Cam 7! "Uzağa bak" diyor Alen hâlâ, gülüyorum!
Tâ içimden kaynayıp geliyor dudaklarıma dek
Ama ben kimselere "iki gözüm!" diyemiyorum.

O gün bir telefon, kalktım Katalin damlaları gözde,
Bir has evlâdın içten sesi "Hocam, nasılsınız?"
Yaş 81.. birbirine karıştı gözümde yaşlar,
Üç yaşıyla konuştum onunla gözlerimin,
Üç yaşıyla: kimliğimin, hüznümün, sevincimin.

Konuştum ama, katmamaya çalışarak Katarakt'a
Belki Kalemsiz kâğıtsız kalcak günlerimi..
Yapışıyordu yine de ezik taneler gibi
Bir tuzlu, sıcak suda dudaklarıma sözlerim.

GECELERDEN GELEN ADAM

Bütün lambaları kapar gecede,
Kapar perdeleri sonuna kadar.
Ve sonra mazilere çekilip bir köşede
Gezer kaybettiği bahçelerde hep
Sabaha kadar.

Bütün muslukları açar gecede,
Açar kapıları ardına kadar.
Ve sonra mazilere çekilip bir köşede
Dinler kaybettiği şarkıları hep
Sabaha kadar.

. . . .

Döner gecelerden adam,
Döner elinde kolunda kokular, kokular!
Üstte başta dallı, güllü gölgeler!

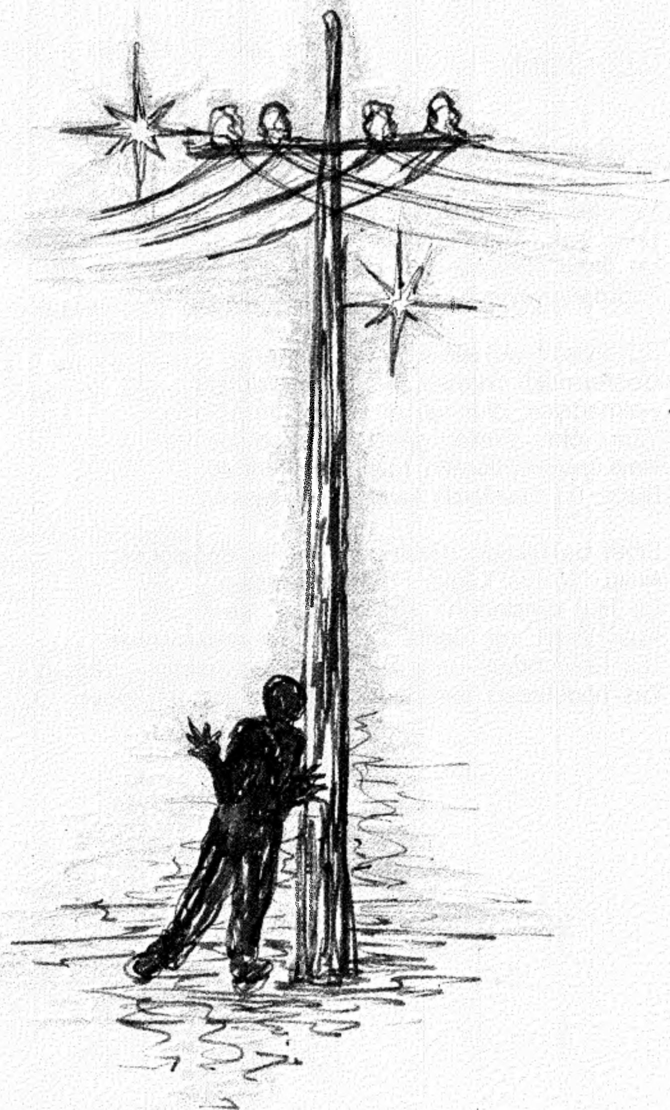
Döner gecelerden adam,
Döner yüzünde gözünde yankılar, yankılar!
Üstte başta inci, mercan damlalar!

YAŞ HADDİ

Söyledik biz söyleyeceklerimizi
Bir şey anlatabildiyse eğer bu kıyıya deniz.
Ve eğer anlatmadıysa, gidip şiirlerimizle
Kara, sarı, kızıl derililerle,
Ve daha olmazsa açık denizler yitmişinde
Yıldızlarla, aylarla, günlerle söyleşiriz.

Söyleyince ne söyler, nasıl söyler
Göstermekti maviler, dalgalar, bizimkisi.
Kalmadıysa, olur ya, on binler belleğinde
Yarın, öldü sanılan sesleri zapdedince fen
Haykıracaktır zaman mavi devirlerinde
Bizim bu havalarda kaybedilen sesimizi.

Elbet bu ülkede de bir gün kafalar değişecek:
Atılıp "Nüfus Kâğıdı" bir yana, asıl,
Bir fikir işçisinden "Kafa Kâğıdı" istenecek.
Ağaç değil, taş değil, "İnsan olur ancak insan"
Taş Devri'nden Tunç Devri'ne nasıl geçtiyse zaman
Yaş haddinden baş haddine de öylece geçilecek.

24. I. 1985

ÇANKIRI ALACASI

Biz karasuların, Acıçay'ların
Ve söğüt düdüklerin türküleriyle büyüdük.
Bülbüller gül bahçelerinde şakırmış, biz duymadık!
Bizim pencerelerimizde kargalar öterdi her sabah..
Biz her sabah şafakla gülümsemeye başlayan
Camların çocuksu, masum, aydınlık yüzlerinde
Ansızın bir kara haber gölgeleri görürdük.

Uzaak çayboylarından gelirdi uykularımıza dek
Her seher bir "Kervankıran" türküsüyle uyanırdık.
Yine yollara düşerdi bir garip yolcu içimizde
Gözlerinde o sarı, mavi yıldızlar oyunu yine...
Bir gün de düşlediğimiz köye ondan varamadık!

Yaşamımızda işte hep o sesler o yıldızlar...
İşte bu yüzden her gece el ayak çekilince
Gizlice kaçarak evden bir uzak yollara düşer
Telgraf direklerini dinlerdik uzuun uzun...
Belki o içten seslerdir duyulan şiirlerimizde.

Duyulan belki gençliğine doymamış o kuru ağaçların
Ormanlarından kalma bir mutluluğun sesi,
Her direkte belki üç orman sesiydi dinlediğimiz.
Belki hâlâ pencerelerden beklediğimiz o muştu,
Belki de o garip yolcumun hâlâ varamadığı köy.
Duyduğunuz ses, zaman zaman sizin içinizde de
Benzeri bir şeylerin inlediği anılar belki.

TURNİKELERDE

Hangi iskeleye koşsam bu kentte
Ve hangi istasyona, hangi durağa

Kalkması bir oluyor geminin, trenin, otobüsün
Daha turnikeye varmamla.

Dakka şaşmaz saatim, ama neye yarar ki
Ne yolu, ne saati benden yana.

Arada hep bir ayak fark.. ben ne kadar ivsem boş!
Varamıyorum, yetişemiyorum ki sana.

Ve bir balık gibiyim hep ey ümit, ey hayat
Gökle deniz arası bir oltada!

Doğdum, büyüdüm üç büyük savaşın külünde ben,
"Hudâyı Nâbit'~~den~~ doğmuş" derler sizi Puya'lar

26. VII. 1971

ŞARKILAR YARIM KALMAZ

Kim çalacak Armstrong şimdi kim,
Söyle, senin o yetim trompetini artık?
Sen göklere çevirince çalgını
Bir mangalda üflenmiş kömür gibi
Tutuşurdu sarı, mavi yalazlarla karanlık.

Hangi masum ve sırlı solukları ki ırkının
Bir pirinç parçasını altın eden bu alaşım?
Nasıl duymuş ve dolmuş olmalı ki bir insan
Bir madende yok kara, yok sarı... tüm insanlığın çilesin
Gönüllere, göklere böylesine anlatsın!

Çevirerek kimi neşeler üstünden gecelere,
Kimbilir, uzun uzun anlattığın nelerdi?
Hiçbir sanatçı yalnız değil ama bu dünyada:
Bir gece çoban Memiş de kavalıyla Abant'ta
Kimbilir, aynı solukla göle neler söylemişti!

Eşin der ki "Yarıda kaldı şarkısı,
Düşüverdi piyanoda elleri..."
Kalbden kalbe uzanan bir altın zincirdir ki
Çalmasak da, söylemesek de sonsuza dek o şarkılar
Halka halka tamamlar giderler birbirlerini.

1. 3. III. 1973

RESİMLER OKUYORUM

Tutup tutup okuyorum değişik saatlerde
İçimdeki özlemlerin ışığına
—Neler, neler— yıllardır hâlâ bitiremediğim
"Beyaz At"ını bir türlü (1
—Bir okuyuşum aşağıda örneğin— şu Gauguin'in:

Kendi beyaz, işte üstünde yeşil—serin gölgeler
Eğilmiş bir kaynağa, ne içer, neye içer?
Baktım, gümüş sularda karşı cıvgadan geçen (2
Al, doru iki at ve de üstlerindeki
Al-doru, çıplak, Tahiti'li iki kadın gölgesi.
Neye susamış bu at, nelere, neyi içer?

Nelerle karıştırıyoruz biz de kendimizi bazen
Ve nelerin yerinde olmak istemiyoruz ki!
Gümüş su, gün ışığı, al, doru at gölgeleri
Hepsi onun.. ama Gauguin, bir yerde, bir Değişim:
Nasıl sokmuş bir "Beyaz At" hâline özlemlerimizi?

1) Beyaz AT: Gauguin'in ünlü bir tablosu. (Le Cheval Blanc)
2) Cıvga: Keçiyolu, patika.

"Varlık" Sayı: 793
Ekim 1978

YILDIZNAME

— Büyük Sanatçı Yıldız KENTER'e —

Ne kadar öğünürse öğünsün gece
Büyük, derin, sırlı karanlığıyla
Gece gecedir, yıldız yıldız.

Siz hiç bir damlacık zaman içinde
Beyaz, sarı, kızıl, kara bir insanlık kaderinin
Doğduğunu gördünüz mü hiç böyle yıldız yıldız?

Kendi oyunumuz bile ağır gelirken bize
Her kez bin çilemizi alıp bir nârin omuza
Bir sonsuzluğa böyle taşımak yıldız yıldız!

Siz maytaplar, fişekler sanırsınız yükselen
Oysa bir dal büyür gider tâ bir gökyüzlerine
Bir göksel bahar olur açılır yıldız yıldız.

Bilinmez, hangi karanlıklarda
Nasıl bir maviliktir kendi adına, bilinmez
Bizim için yıldız yıldız.

4,5. X. 1984

YAŞAYAN KARYATİTLER

— Değerli Yağmur DENİZHAN'a en içten sevgilerimle —

Bir o kalmıştı sanki çekmek, simgelemek üzre
Tüm kahrını bir kanlı kırımın bir o Karyatit.
Karya yok, sevi sevgi yok, ümit hayal yok artık.
Sanki atmıştı tarihin, sanatın sahillerine
Onu Yunan'dan esen bir fırtına, bir gelgit.

Unutmak varken sanki geriye dönüp bakmış da
Taş kesilip kalmıştı ansızın bir masalda.

Bir kolu gitmiş, kimbilir, hangi koçmak, okşamak
Dalgalarında.. öbürü dirseği kırık ve ayrık;
Üstünde bir yüce, eşsiz seviden açmış çiçekler
Ve geride kalan mutsuz parçaların gölgeleri
Bir büyük, kutsal taşı taşıyordu başında,
O taştaydı Tanrı da, kulluk kölelik de şimdi.

Bir ulu depremlerde yarım kalmış ibadet gibiyiz,
Boşa gitmiş bildiğimiz dua, niyaz ne varsa..
Taşıyoruz biz de işte yıkılan tapınağımızdan
Bir bedevinin başında taşıdığı su gibi aziz,
Ayak sürçüp testi düşüp su dökülesiye bu çölde.

Kâr bildik biz nice depremden kurtarabildiklerimizi
Geride kalan üç beş çiçek böcü-börtü arası belki.

Hâlâ sürdürüyor gibi Karyatis'te dansını o
Taştan himnler, lidlerle müzeler serinliğinde.
Bizse ağzımızda o eski ilâhi yankıları!
Sonuncusu değil o Karyatitler'in, hayır,
Sürdürüyoruz o serüveni kırık dökük biz de işte.

YIKIK TİYATRO

Siz bu yıkık dökük tiyatroyu yoksa
Hep böyle mi kalır sanıyorsunuz ki?
Yeniden kurar kendini ve başlar oynamaya
Oynanmış, oynanmamış bütün oyunlarını:
En güzellerini hattâ bazan en kötülerini
Tâ sabahla perdeler inip kapanıncaya dek
O her gece çevreden el ayak çekildi mi.

Siz bu yıkık dökük tiyatroyu yoksa
Hep böyle mi kalır sanıyorsunuz ki?
Sürdürüp gider oyunlarını aklına ne gelirse,
Ne delik deşik şu tavandan bakan yıldızlar ne de
Kör yarasalar ve yel yel yapraklar alkışı için
Ve ne de şu kırık dökük oymalardaki replikler,
Artık her oyun kendisi, kendi seyircisi için.

Beklermiş ölüm ilk görklü çiçeğinizi 60 yıl
Kaçıncı çiçeğimde benim sıram bilmem Puya'lar?

7. XI. 1953

ESKİPAZAR'IN TAŞLARI

Eskipazar'ın taşları
Akşamları yağız yağız,
Sabahları tunca bakar.
Eskipazar taşlarını
Biraz derince yontsanız
Ya Mehmet ya güneş çıkar.

Eskipazar'ın taşları
Ne yangınlar görmüş çeğil,
Külçe külçe, damar damar.
Eskipazar'ın taşları
Eskipazarlardan değil
Bizim bağrımızdan çıkar.

Eskipazar'ın taşları
Çatal yüreğe hasret zahar
Doyurmaz değme kan onları.
Eskipazar'ın taşları
Dağdan taştan kopup kopup
Onda Anıtkabir'e koşar.

Eskipazar'ın taşları
Belki bir kançekimi biraz:
İlkin ulusum gibi mûnis,
Değmeye görsün bir kez ama
Şöyle bir kalem, bir çekiç
Onun soylu onuruna
Görüverin onları siz!

Eskipazar'ın taşları
Bir çiçekbozuğu yiğit
Gözlerinden bozkurt bakar.
Eskipazar'ın taşları
Ya gazidir ya da şehit
Ucu destanlara çıkar.

Eskipazar'ın taşları
Akşamları yağız yağız,
Sabahları tunca bakar.
Eskipazar taşlarını
Biraz derince yontsanız
Ya Mehmet ya güneş çıkar.

Anıtkabir'e taş olmak
Dünya taşlarına baş olmak.

18. III. 1955

ULU SABAH

Erlik ölçüsünde büyür meydanlar
Bakarsın, yayılmış gitmiş kıtalara Çanakkale.
Sönmüş ocaklardan her gün, bakarsın
Yükseliyor dünyalar üstüne bir meşale.

Hâlâ o sıcak o yiğit kanların ateşindendir
Ocaklarımızdaki alev, lambalarımızdaki ışık.
O kanlar şavkı hâlâ biraz gülebiliyorsak
Yüzümüz, gözümüzdeki, yüreğimizdeki aydınlık.

Yaş 12-14, Bir koca ulus onuru adına
Yalnız bizim sınıftan 19 Ahmet, 7 Mecit.
Siz hiç düşündünüz mü yurdun her sabahına
Kaç bin gazi düşer kaç milyon şehit?

Biliyor musunuz kimlerdir bizim gül-hâtırımız için
En güzel yerinde kesen yaşamak türküsünü?
Görüyor musunuz gizlice sofralarımıza, asıl
Her gün bu nimetleri kimlerin sürdüğünü?

Yalnızca kan, ay yıldız yalazları mı ki o,
Onda yanan, parlayan nice umut nice aşk.
Çanakkale'de Mustafa Kemal'in, Mehmetcik'in elinde
Bir yeni şafak açtı göklerde o bayrak.

6. XI. 1963

DEV ODAK

Ölüm, tâ yücesinde bir ulu bayrak
Bir gökkesen duvarlar çekti gitti araya.
Uzak özlemler nasıl bakışıp avunursa aya,
Sen o yandan, biz bu yandan yıllardır
Öyle bakar dururuz o bayrağa.

Doğusu, batısı, güneyi, kuzeyi
Bütün yeller dağ, deniz seni aradığımız!
Yanardağlar göklere sorup durduğumuz seni,
Bir hayal kırıklığımız gökten düşen her yıldız!

Ölüm, bizden daha çok bilen daima,
Ama bizim bir türlü "evet" diyemediğimiz.
Sen ne büyük, ne hızlı bir gemi imişin meğer!
Geçeli 25 yıl.. hâlâ o tedirginlik,
Hâlâ dünya kıyılarını döğüp duruyor o deniz.

"Hayır" diye haykırışın değil mi kadere senin
Bugün yankısı kardeş Cezayir'deki ümit?
Kimden aldı ateşini Saygun meydanlarında
"Hürriyet" diye meşale meşale yanan Budist?

Sen tek sestin, tek söz çağlar adına;
Sen büyük bir ulusun ruhuna bir dev odak!
Sen sustun, söz dallandı budaklandı bak işte!
Yıllar geçtikçe daha bir artıyor sıcağımız sana!
Bilmem netsek de sana daha bir, daha bir yaklaşsa

Güç oldu seni görüp sonra sensiz yaşamak!

9. XI.1982

İKİ DOĞULİ, İKİ GÜNEŞLİ MEMLEKET

Siz o kenti "Kuzeye düşer" dersiniz.
Coğrafyalar, haritalar da onun
Yazar, çizerler kuzeyine düştüğünü Anadolu'nun.
Oysa 1919, 19 mayıs sabahı
İlk evrensel şafağın söktüğü günden beri
Değil yalnız bizim tarihimizde,
Dünya tarihinin de doğusuna düşer Samsun.

Ordan doğdu özgürlük, egemenlik güneşi,
Kan-uykularından ordan vuran aydınlıklarla
Uyandı Afrika, Asya ve daha bir nice ulus.
Gerçekleşti o tansık ışığın sayesinde
Yüzyıllarca tutsak, küs topraklarda çiğnenen,
Gündüzleri en masûm saatlerde hayali
Geceleri uykuda bile haram edilen rüya.

Söylesinler bu talih neresinde var dünyanın,
Hangi kıtasında böyle bir iklim?
Ey ışıklar, aydınlıklar yaratan aziz Türkiye'm,
Ey iki doğulu, iki güneşli memleketim!

Mevsimleri var, sabahları, akşamları var güneşin..
Ama seni hangi sis, hangi duman, hangi bulut,
Hangi kör düşünceler gölgeleyebilmiştir.
Ey sonsuz aydınlığım, güneşim ATA'm benim?

GÖNÜLLÜ

Nerde bir "Tİİİ!" çekerse hangi boru
Benimdir her kışlada uyarmak istediği.

Siz uyuyun, dünya rahatı üzerinize olsun!
Benim onların dalından koparmak istediği.

Hürriyetler adına ben dünya gönüllüsü,
Bitmez tükenmez benden meydanların istediği.

Ben ölsem de silâh altındayım yine,
Benim künyemdir ölümün her ölüden istediği.

Bütün seferberlikler benim üstüme ilân,
Benim bütün davulların zurnaların istediği.

Seslenir her gün bin dilsiz, belki yarısı bile değil
Duyabildiklerim ancak şu çiçekler Puya'lar!

9/10. X. 1958

BÜYÜK ÇAĞRI

Bugün mü desem, yarın mı desem
Bir mektup gelecek size
Zarfsız, kâğıtsız, pulsuz.
Vurulacak iç kapınız,
Çağrılacaksınız.

Hani mektuplar yazarlar
(Bizim küçükken soğan sularıyla yazıp da
Kibritlerle okuduğumuz ilk sevi pusulaları gibi)
Bir sırlı ve görünmez mürekeple, işte öyle
Bir yazı: harfsiz, hecesiz.
Tutacak ateşinize bir gizli el,
Usul usul belirecek imlâ... okuyacaksınız.

Hani askere çağırırlar
Bir gün ya da bir gece ansızın, işte öyle:
"Şu gün, şu vakta kadar
Filân yerde, Birliğinize..!
Yekinip şöyle doğrulmaya çalışacak..

Ve yıkılacaksınız...

Ve bitecek artık bütün savaşlar.

25. V. 1967

ADIMIN ÜSTÜNDEKİ EL

Bir asker ölür, kalır şubedeki defterde
Mülâhazat hânesine bir "Fevt" çekmek.
Eski yazı ile, eskiden, siyah mürekkeplerle
Uzar giderdi bir t
Çizgileri, cepheleri aşarak sonsuza dek.

Bandı banacak gibi hokkaya bir saz kalem,
Düştü düşecek nerdeyse
O kara kayıt hâneme de.
Görür gibi oluyorum artık sık sık, eni konu
Bir elin gölgesini adımın üzerinde.

Gölge gölge kararıp inerken atmacalar
Çember çember nasıl daralır ölüm,
Ve nasıl küçülür küçülür serçeler.
Duyuyorum harflerimin üstüne, işte öyle
Döne döne iniyor bir geceler.

20/21. V. 1969

MÜZİKLİ SAAT

Mavi Tuna'yı çalıyor bir yerlerde bir saat,
Burda bir gül kuruyor ağır ağır bir vazoda.
Saatler bildiğini çalar, karışmam ama
Bir gül keyfi için ölüm beklemez ki kapıda.

O Mavi Tuna'yı çalan belki ölüm, odayı
Boğmamak için bir sönen gülün dumanlarına.
Nihayet o kapıya çıkar her suyun sonu,
Bâri bırakıverseniz elinizle siz şu gülü
Pencerenin altından akan şu siyah suya.

O Mavi Tuna'yı çalan belki de, kimbilir, o gül:
Hani daha şu dün akşamki ateşinin
Duyurmamak için neler yaktığını sağa sola..
Masum ninnileriyle öksüzlüğünü uyutan
Bir çocuk sesiyle karanlıklarda.

Mavi Tuna'yı çalıyor tâ içimde bir saat
Bir ak gecesinde geçmişin hâlâ,
Burda akıp giderken, ne var ne yok, kıyı kenar
Coğrafyasız bir Karadeniz'e oda.

16. XII. 1977

YAŞANMAMIŞ BİR GEÇMİŞE GİDERKEN

Bir gün bir iskelede ya bir meydanda beni
Bir ikindin vaktine uzanmış bulacaklar
Ya dal yaprak bir salkımsöğüt eğilmiş üstüme
Ya da örtülmüş birkaç gazete şöyle.

Durdukça durdukça uzayacak boyum
Çıkacak dal uçlarından, gazetelerden dışarı
Âşerip de engeller, ikircikler yüzünden
Gidemediğim akşamlar yönüne doğru ayaklarım.

Sonra gelip duracak başucumda bir ambulans,
Büyüklü küçüklü bir sürü kişi
Ben yazılar, yapraklar, apış aralarından
Görmeye uğraşırken bir yaşanmamış geçmişi.

"Varlık" Sayı: 879
Aralık 1980

BİR EŞSİZ YİTİKLE KONUŞMA

— Eşsiz B. Necatigil için —

Sen ey gizler, siyah ışıklar ustası,
Bir rüzgârda bir koşu, uzaklara götürülen
Bir meşalenin eğilen bükülen yansıları
Gibi nedir, necedir aktan karadan
Gözlerimiz yüreklerimiz üzre yazdığın bu yazı?

Önce ak sade yollar.. sonra sonra
Döndürüp dolaştırıp bizi labirentlerinden
Kimi ellerimizi bırakarak bir süre
Sonra bir iki kibrit çakıp kimi yerde bize
Bir kendimize daha çıkış yolun gösteren.

Kimi de ancak bir uzman madencinin aygıtına
Gizli yanıtlar yollayan sır yükü topraklar gibi
Bir gömü bir maden olup sindin şiirlerine..
Nice içe atılmış haz, elem sinyallerini
Duyurmadın, açmadın öyle her benim diyene.

Ama artık el yordamı, us yordamı
Çarpsak da arada devrilmiş dağılmış bir yerlere
Alışmıştık oyunlarına karanlıklarla senin.
Yok mu sanki cinasi, tevriyesi, terdidiyle
Hergün bizimle oynayıp durduğu gerçeklerin?

ÇEŞİTLİ

27 . I . 1946

HATIRALAR

— II —

Bir şeyler uçar ellerimizden,
Her saniye mazilere bizden..
Arzulara, hicranlara doğru
Bir şeyler uçar ellerimizden.

Uzak bir yerlerden yüzlerimize,
Âşina bir şeyler vuracak yarın.
Dinlerken ruhlarda musikisini
Bizden olan ve bizde kalanların.

Söyle nedir, şu eleğimsağmanın,
Önünden geçenler bizim kuşlar mı?
Hani vaktiyle biz salıvermiştik...
Yoksa bunlar görülmemiş düşler mi?

Nedir, bu saadet saatlerinde
Zamanın bizimle maceraları?
Mazide bir şeyler konuşuluyor:
İşitiyor musun hâtıraları?

Hâtıralar, bana söyler misiniz?
Gelecek: vehim mi, rüya mı, ses mi?
Bir yaldızdır tozar hâl ellerimde,
Geçmiş: gecelerde bir geçitresmi.

(Denizden Çalınmış Ülke'den)

22. III. 1955

KIYIDAKİ TEKNE

— Ünlü Ressam BRAQUE'a —

Kurudum da kadid oldum kumlarda
Bir sefer bekleye bekleye her gün ben.
Enginlerden bir rüzgâr esmez mi serin serin
Pul pul ürperişler geçer içimden.

Bir gün atlayıveresim gelir şu kıyılardan
Işıl ışıl, yeşil yeşil sulara.
Al başını çek git, der deli gönül
Verip kendini bir büyük rüzgara!

Tâ yanıbaşında durup da böyle
Hasretini çektiğin şeylere hasret gitmek!
Hem tut o sular için halkol, hayat ol,
Hem tut sonra o sulara hasret çek!

Biraz dalacak olsam tâ içimden bir şeyin
Çıkıp dolaştığını duyuyorum denizde.
Ama öyle bitirmiş ki kum beni
Ardından bir türlü gidemiyorum işte.

Bazan ayak sesleri duyarım dört yanımda,
Bakarım, masmavi, levent bir umut.
Bakarım, sülün gibi bir serene sarılmış
Püfür püfür bir bulut.

Başımı, bordamı dövsün dalgalar,
Tuzlar tahtalarımı kemirsin istiyorum.
Çek beni fırtına, çek beni deniz!
Bırak beni sahil, bırak beni kum!

İnsaniyetinize sığınıyorum!

13/14. III. 1956

HULÛL

O, bir ayışığında Meryem gibi gecede
Allah ile beraberdi sanki uzak bir sularda.

Bu, avuçlarındaki kanlardan sarkıyordu
Şimşirden bir İsa gibi duvarda.

Kim çekiyordu kimlerin günahını, ne yazar
Hazza mı düşüyor acıya mı ibadet kitaplarda?

DEFNE

1958

SİNOP HÂTIRASI

Bunlar cevizden, cezadan, dalgadan
Sinop hapsanesinde yapılmış yelkenliler.
Bunlar büyük yellerle kabarmış kalmış böyle
Tahta, bahtsız yelkenler.

Bunlar ömürlerince yüzmek vehmine mahkûm
Kuru sularda ve tahta denizlerde
Gece gündüz hep böyle pupayelken, hep dalga,
Ama hep aynı yerde.

Bunlar böyle kabarmış kalmış işte
Bizim dolu, mahpus göğüslerimiz.
Büyüğünden, küçüğünden her gün bin yel, bin dalga.
Gelgelelim kader, duvarlar, deniz!

Bunlar birer "Hâtırai Sinop Hapsanesi"dir.
Hangi hapsanelerin hâtırasıyız ya biz?

18 . X . 1967

DELİ DAVULCU

Duruvermiş bir deli yağmurun altına
Vurur da vurur, vurur da vurur.
Kasnak ıslak, deri ıslak, çomak ıslak, ip ıslak..
Gerer ha gerer, vurur ha vurur.

Kimbilir ne zamandan beri çalıp çalıp da
Duyuramadığı hangi acılar, hangi acığlar adına
Yağmurlar altında şimdi bu davul.

Siz misiniz, ben miyim, hangimiz bu
Akşam akşam köyde bu deli davulcu?

6. II. 1966

ALT KAMARA
— II —

Yukarılarda yer yok, tutulmuş her yer.
Alt kamaraya!
Var, var ama orda bir külçe kurşun,
Şurda bir kaya, burda bir maya.

Biri utanacak da, bir dost çağıracak da...
Geç beyim geç, yürü alt kamaraya!
Kaptan köşkünden bu yana ayaklar, ayaklardan
Üç ayak, dört ayak daha aşağıya!

Merdiven mi? Çıkmaktan inmek kolay.
Alt kamaraya!
Ufuk mu? manzara mı? dünya mı? mutluluk mu?
İşte kitabın var ya.

İyidir yakın olmamız
Böyle balıklara, ölüme, suya.
İyidir bu su kesiminde
Gelmemiz onlarla aynı hizaya.

Daha bir iyi duyulup görülür burdan dünya.
Alt kamaraya!

Galatasaray Dergisi 1964

ZİLLER ÇALACAK

Zil çalacak... siz derslere gireceksiniz bir bir.
Zil çalacak... ziller çalacak benim için,
Duyacağım evlerden, kırlardan, denizlerden,
Tâ içimden birisi gidecek uça ese..
Ama ben, ben artık gidemeyeceğim.

Zil çalacak... siz geminize, treninize gireceksiniz
Zil çalacak, ziller çalacak benim için, bir bir
Duyacağım iskelelerden, istasyonlardan bütün,
Tâ içimden birisi koşacak ardınızdan..
Ama ben, ben artık gelemeyeceğim.

Sonra bir gün bir zil çalacak yine,
Hiç kimseler, kimsecikler duymayacak:
Ne sınıflar, ne iskeleler, ne istasyonlar, ne siz...
Tâ içimden birisi birisi kalacak oralarda,
Ben gideceğim.

22 . IV . 1968

GÖRMEZ'LER

Denize bakar evleri ama onların,
Bir su basmış mera sanırlar denizi.
Belki şaşar kalırlar biz anlatsak
Şu kuru duvarlar boyunca her gece
O sularda bir denizkızıyla çimdiğimizi.

Dağlara bakar onların evleri ama
Bir baltalık bir avlak sanırlar o dağları.
Belki şaşar kalırlar biz anlatsak
Şu kuru duvarlar üstünde her gece
Karacaoğlan gibi bir kavil yerinde
Bir ölmüş yâr beklediğimizi yıllardır,
Kimi de bir Dadaloğlu kesilip oralarda
Yazıya yazgıya, feleğe fermana haykırdığımızı.

Doğuya da batıya da bakar evleri onların
Bir ışıldak sanırlar ama ayı günü.
Belki şaşar kalırlar biz anlatsak
Seyreder gibi İskenderaynası'nda gece güdüz
Onlarda nereleri, neleri gördüğümüzü.

11. VII. 1968

MUTLU AÇIKLAR

Çıkmak artık şu belli çizgilerden açılmak,
Uzaklaşmak, kurtulmak başkalarının suyundan!
Tehlikeyi göze almadan tatmak yok maviliği
Anlaşıldı, açıklarda bekliyor
Bize günlük bizlerden daha yakın biri bizi.

Hani düşlerimizin mutlu denizlerinde
Arada çıkarız ya
Günlerin, lodosların getirdiği pis sulardan,
Öyle çıkıp kavuşalım işte öz kendimize,
Öz dünyamıza işte o mutlu açıklarda.

Nerde, hanidir yitirdik eski göklerimizi,
Denizin mavisini, yeşilini de artık.
Eskisi gibi kızarmıyor, bak, güller, elmalar da..
Haydi, öz güneşimizin fethine, yürü gemi!
Haydi, tamyol mutlu açıklarımıza!
Hep bu belli hatlarda git gel, git gel.. usandık!

18-21 . X . 1971

MOR DAVUL

— Mor üstüne çalışma —

İçmeyip içmeyip de bir müjdeyle içince
Döğülüp dönmelere başladı ağır ağır
Bir mor davul gibi beyninde gece.

Azarmış aylı gecelerde delilikler,
Gidermiş kâh bir "Numento mori"ye dek... (+
Ya ay gelip tenhanıza girmişse.

Donanma geceleri ne ise, ne resmederse,
Bir de mor üzerine bir elvan uğraş: sevgi
Pekin, Hong-gonk gecelerine Çince.

Nasıl sürüp gider kâh bir an bile.
İçinde o davul, o deli hâlâ...
Geçmiş oluyor mu her şey geçince?

+) Numento mori: Ölümü hatırlatan şeyler.

5. III . 1972

MAHPUS

Artık her arzumuzun kapısında bir nöbetçi,
Hangisine yönelsek bir süngülü ses: Yasak!
Buyruk büyük bir yerden, kanun bu açılmaz ya
Açılsa da ne buluruz şimdengerû oralarda
Bir soğuk hava, kırık dökük birşeyler.. bulsak bulsak.

Duyar gibi oluyorum burdan da ama yine de
Biriler konuşuyor içerde, bilmem özlemlerim mi
Yoksa hayallerim mi? Belki de hepsi bir sanı!
Belki de unutmamışlar, mutlu günlerim söylüyor
Çok uzak bir dağlarda söylediğim şarkıları.

İşte böyle kalakalıyoruz çoğu
Gözlerimiz bir demir kapıda sönmüş, içimiz buz
Yüzümüz bir süngüde uzamış ve sipsivri
Sarkmış, solmuş bir ölü yüzü gibi
Parmaklıklar dışında, kendi dışımızda mahpus.

7. IV. 1972

KUŞKULU GEMİ

Gece.. karanlık.. seçilmiyor ki
Hangi geminin suyuna giriyorsunuz.
Haydi diyelim, bugüne dek neyi ifşa etti sular,
Ya deniz deryalar aşıp gelip böyle tel, halat
Bağlandığınız iskeleye dair ne biliyorsunuz?

Kim bilir, kaç kerreler kerresi bu iskele
Kaç geminin ardından gemiler olup gitti...
Bakın sularındaki şu sayıklamalara bir!
Sizin deniz deryalar aşıp bağlandığınız
Belki o iskelenin bir gölgesidir şimdi.

En uzak denizlerden bile bir şeyler yansır
Bilir misiniz, en uzak kıyılara geceleri?

19. VII. 1972

UNUTALIM

Evde bir saat boşuna işleyecekmiş, işlesin!
Ve arada çıt deyip bir yerlerde
Arayacakmış bizi geçmişten bir saatler... unutalım!
Ve duvarlara gömdüğümüz ne umutlar, ne düşler
Yekinip yekinip yerlere düşeceklermiş... unutalım!

Yıllar yılı ne hayaller, ne sevdalar, ne günler,
Ne arzular için kurduk kurduk da
Hep boşuna çarpınıp çırpınıp durmadı mı
Canevimizde bu yürek hep boşuna... unutalım!

Gerçi Puşkin "Kederler, üzüntüler
Atımızın terkisinde bizimle gider" demiş.
Ne varsa ağırlık adına atalım atımızdan
Düşenler ve yitenler her ne kadar
Bizimse de, bizim kederlerimizse de...unutalım!

Yeni saatler başladı, yeni yerler, yeni gökler!
Hani bir oyun vardı ya çocukken oynadığımız
"Gökte bulut, sen onu unut" diye–
Ne güzel şey çocuklar gibi unutmak... unutalım!

31, XII. 1972

BİR ODADA ARANAN UZAK

Görmediğim, bilmediğim yerlerde
Arayacağım, bir kör umut, birini:
Ben nerde değilsem orda olanı,
Göğünden kaçan kuşu
Ve denizinden kaçan balığı arar gibi.

Bildiğim, bilmediğim tüm sazlara
Vuracağım vuracağım bu gece.
Bilinmez bir perdede, bir titreşimde
Duyarım belki sesini.

Kitledim bu gece, açmam
Tüm anılara kapımı.
Ben kavalımdan kaçan bir havanın peşindeyim,
Rüzgârlarla uğraşacak vaktim yok,
Kimse girmesin içeri.

"VARLIK" Sayı: 833
Şubat 1977

BAYRAM AVUTMACALARI

Kimler kesip asıp gidiyor, bilinmez,
Bir yaramaz çocuklar mı, Matisse mi ki, ben miyim?
"Bugün arife, yarın bayram" diyerek
Bu kâğıttan hilâli bir göklere asan kim?

Niceyedendir bu oyun bu aç akşamlarımızla
Göre, bile aldatıp çıkmaz ayların böyle
Gelmez bayramlariyle zavallı oruçlularını?
Hep birşeyler koparmaya bakarak sevinçlerinden,
Çakıllardan, kumlardan yığma tepelerinden
Görülmemiş ayları "Gördük! Gördük!" diyerek.
Oysa onları az mı yatırıp uyuttuk, koyunlarında
O bayramlık ve o saf ümitlerle biz az mı!

Gel gör ki her uyanış -hep böyle aldatılır onlar-
Yatakta gül-düş kuruları.. ne o giysiler, ne o bayram!
Ama kulakları hâlâ bir arife toplarında,
Gözleri hâlâ bir ufuklarda her akşam!

6 . VI . 1977

BİR EŞSİZ KİTAP İÇİN AĞIT

O, hattatlar hattâtının, yeryüzünde tek nüsha,
Yazdığı biricik kitabımdı, çaldılar.
Nasıl okur nasıl çıkarlar içinden, bilinmez,
Ne anlarlar akından karasından, aldılar.

Birdi ama onunla doluydu kitaplığım:
Hangi göze uzansam o ordaydı..
Oydu, ondaydı bütün müşküllerimin cevabı,
Beni böyle binbir soruya asacak ne vardı, aldılar.

Yaprakları arasında dalında gibi dururdu
Okudukça gün, saat değişen eşsiz çiçekler..
Her açışımda onlarla o yazıların kokusu
Gülistana döndürürdü bozkırlarımı, aldılar.

Bir soy-sevgi duruluğu vardı kâğıtlarında,
Her sayfası bademde ilkyaz, buğdayda yazdı.
Gizli gizli "Altın Verak" diye "TEZHİB!" adına
Yaldızlara boğdular onu, aldılar.

26 . VIII . 1978

BALONLARIM VARDI

Hafiften hafiften yük olmaya başlamışlardı artık
Salıverdim çoğunu kendi havalarına..
Renk renk balonlarım vardı.
Bir nâr-kırmızıyı çekti götürdü dağların ardına akşamlar
Ve en sağlam sandıklarımı bir yeller ..
Geriye başımın üstünde şöyle bir şeyler kaldı.

Bildiğim bilmediğim kentlerinde ömrümün
Sokak sokak sürtüyorum senelerdir şimdi işte
Göstererek güneşle parlatıp pencerelere,
Ne bir ses ne bir gölge... olur mu balonsuz insan!
Bulamıyorum ama işte o eski çocuklarımı!
Yoksa uçup gidenler onlar mıydı ki acaba
O bir yellerde, bilmem, balonlarımın ipinde?

Hani, o çiçek açmış bir gezer ağaç gibi
Mevsimlere nispet o elvan elvan, ese ese
Balonlarımın yellerinde gezdiğim günler şimdi?
Maksat satmak değil, almak eski gülüşlerinin
Uzak yansılarından bir düşler, hiç değilse,
Şu sönük balonlarıma, nerde o çocuklar nerde?

1 . VII . 1979

SON ŞİİRLER

Göremiyorsan eğer arada dergilerde
Artık şiirlerimi beni öldü bil!
Hiç bırakır mıydı yoksa yüreğim, memleketim beni,
Hiç bırakır mıydı şiir?

Bir deniz kanunu vardır hani ya, öyle birşey:
Mîâdını doldurunca bir kayık
Denize ilk girdiği kıyıda sulara terkedilir.

Şimdi onu, vaktiyle öpüp okşayan suların
Tuzu, yosunu, midyesi yeyip bitirmektedir.
Artık kayık o kayık değildir, o eski sularının Dünyalarına
vedaa inmektedir.

Bir tahtalar görürsen denizde bir gün bölük pörçük,
Üstlerinde yenikler oyma yazılar gibi, bil ki
Onlar benim denizde çıkan son şiirlerimdir.

5. IV. 1980

İÇİNİ DİNLEYEN BALIK

Fısıldıyor gibiydi yüzerken yüzerken ona
İçinden biriler "Yeter harcadığın kendini!"
Sanki ılık ve tatlı yaz sularında yüzen
Ve köpüklerinde eriyen bir sabundu o sanki.

Kısıp yüzgeçlerini içine yavaş yavaş
Çekiyordu o sedef oynaşlarını sulardan
Ve bir su-balık olmanın yarısına varmadan daha
Çıkıp gidiyordu ebemkuşağılı dalgalarından.

Kendini hep dupduru, ışık ışık
Sularda bile, varısa durmadan düşlediği
İlerilerde bilinmez, başka bir sular için
Saklayan bir balıktı o balık sanki.

Oysa biz de bir sesler duyarız zaman zaman
Bir sularda yüzerken yüzerken derinlerden:
Der "Fedaya değer herşeyi bu ân"

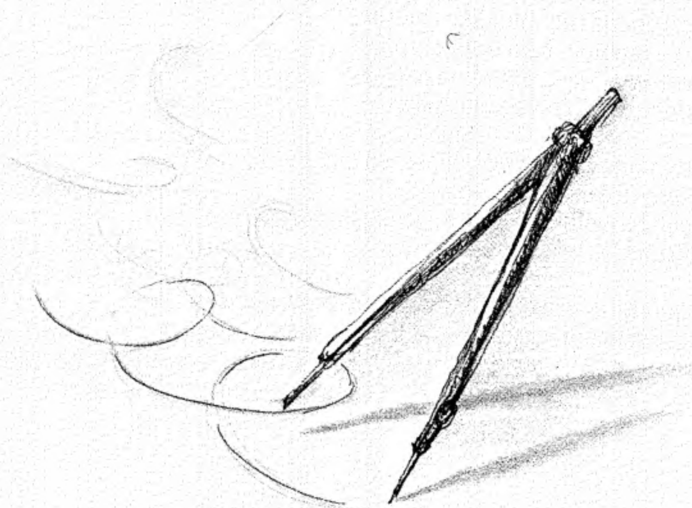
YOLLARA ANLATILAN

Bir türlü kimselere anlatamadığıdır, sürer
Sokaklarda elleriyle konuştuğu.
Bir yol bulursa anlatmak için belki, yukarılarda
Bir büyük kapıya, böyle el el uçtuğu.

Varışa bir numara farkı hep yakın, uzak.
Hep boşuna hep boşluğa telefon!
Ah, şu aradığın sesi bulamamak!
Çevir çevir, ya kesik ya da meşgul
Ya dehlizlerde bir sağır uğultu.

Ondan değil mi böyle yollara, sokaklara,
İçkilere dökülüp durduğumuz.
Haçan bir esrik parıltı görüp koşsak aynalara
Öldü ölecek bir ümidin soluğu.

Değer durur yıllardır, siz de duyuyor musunuz,
Tüm dalgalara açık bu kayıkhaneyi bu su.

24.IV. 1980

OWENS

Ölçüler mi değişti, iklimler, râkımlar mı
Yoksa uzamaya mı başladı nedir git git
Hergün koştuğun, hergün eriyip kısalan yollar?
Yoksa git git kesiliyor mu Owens
Hani içindeki o büyük rüzgâr?

Bir şahan uçtu, vardı olurdu
En uzun menziller sana.
Bir kaslar mı kısıyor, görünmez bir el mi git git
O eşsiz pergelin açılarını yoksa?

Korkarım, bu gidişle bir gün bakacağız ki
Bir dönemeçte ansızın kapanmış pergel!
Ya ak kâğıtta şol saniyeler anaforu bir kara delik
Ya da kayıp düşerken öbür ayağın çizdiği
Titrek ve hep yanıtsız kalmaya mahkûm bir çengel.

BİSMİLLÂH

Yüzyıllardır süzülüp durur ruhlarımıza
Taşıp selsebilinden Ta'lîk'ının her sabah
Tâ Yesârî'den beri sanki duvarlarımızda
Bir gümüş divitten bir sîm BİSMİLLAH.

Ötede ne Dîvânî, ne Kûfî, ne Şecerî
Ancak Hisârî denilir bir hat'la (1
Sarmaş-dolaş dallar gibidir şol "RAHMET" sularında
Karahisârî'nin gönlünde Allah.

Daha ötede Hamdullah Hamdi, Râkım, Şevki'ler
Ve daha bir niceler, kâh Sülüs kâh Celî'de
Ol ilâhî aşka "isbat-ı liyâkat" şevkiyle
Bir "oda yanmış kamış"tan etmiş ah.

1) Hisârî: "Besmele"yi, Arap harfleriyle, Türk hattatları arasında görülmemiş bir istifle yaratan Mustafa Karahisârî.

25. X. 1984

BORÇLU

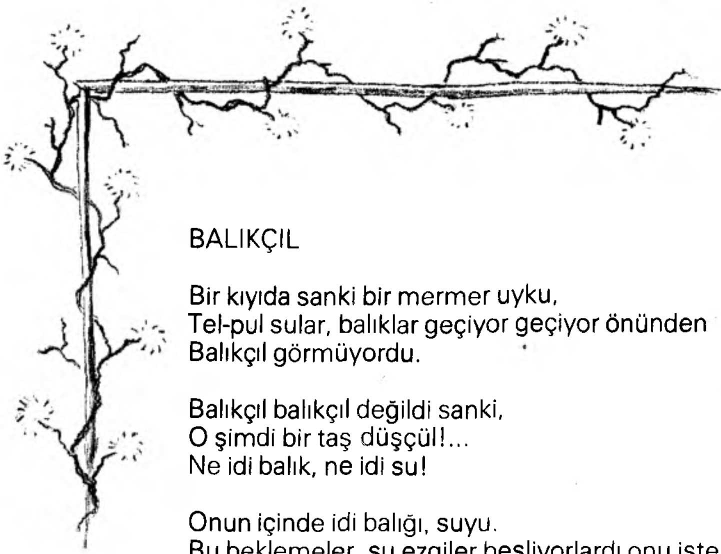
— Eşref DENİZHAN'a —

Benim için dökülen, harcanan göznuruna,
Feda edilen, kıyılan güzelim vakitlere
Ve bahalar biçilemez bir rakamsız takvimin
Toplamından hesabıma yapılan indirmelere,
Uçup giden o cânım yapraklara borçluyum.

Nelerin, kimlerindi, kimbilir o vakitler
Hangi tasarımların, dostların, programların?
Duyuyorum o çalınmış, kazanılmış günlerin
Her anında bir heder bekleyişin levmini
Ve pencereler, masalarda gözlerini, çağrılarını.
Sanki bin Molla Kaasım sıygaya çekiyor beni
Çırpınıp dururken ben paranoyalar gibi:
"Bu gün kimin? bu kazanç? bu gün kimin? bu kazanç?"
Ama başım yerde ben bir şey söyleyemiyorum.

Bir yerde o göznuru şu günışığı bir bence:
Bir filiz her boyatış kalkar güneşe duaya
Ve dal olur, başak olur, meyve olur giderek
Öder nimet, lezzet, minnet borcunu,
Ama ben borçlarımı bir türlü ödeyemiyorum!

Ve içimde git git daralan, küçük,
Kurtuluşsuz bir mağarada eziliyor, ölüyorum.

BALIKÇIL

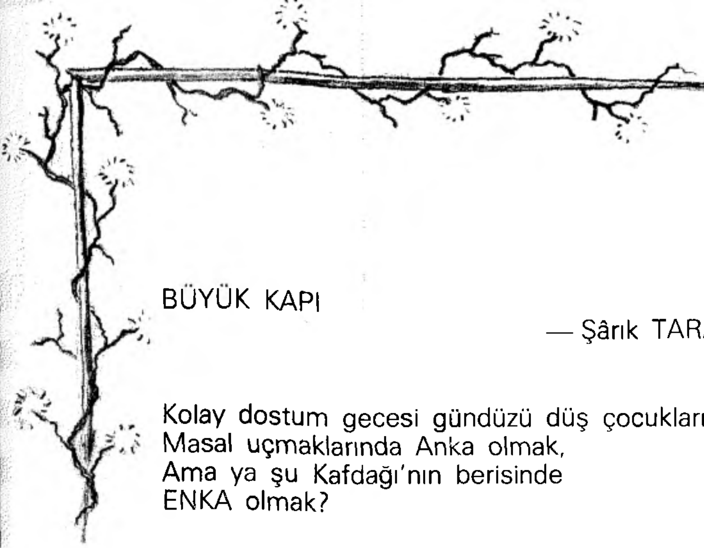
Bir kıyıda sanki bir mermer uyku,
Tel-pul sular, balıklar geçiyor geçiyor önünden
Balıkçıl görmüyordu.

Balıkçıl balıkçıl değildi sanki,
O şimdi bir taş düşçül!...
Ne idi balık, ne idi su!

Onun içinde idi balığı, suyu.
Bu beklemeler, şu ezgiler besliyorlardı onu işte,
Av başkasının olsundu.

Uzaak, bizden çook uzak, kimsesiz bir kıyıda,
Ama arada biz mi yaklaşırız ona,
Yoksa, vakitsiz saatsiz, kâh bize yaklaşan o mu?

Hani insanın yağmurlu bir günü olur ya, işte
Öyle bir gün ağzında bir damla ebemkuşağı
Sularımızda ansızın bembeyaz görürüz onu.

BÜYÜK KAPI

— Şârık TARA'ya —

Kolay dostum gecesi gündüzü düş çocukların
Masal uçmaklarında Anka olmak,
Ama ya şu Kafdağı'nın berisinde
ENKA olmak?

O uçmaklar, o düşsel kanatlardan
Atanda bu gerçekler tamusuna seni Anka,
Bir mahşer ortasında yapayalnız kaldığın,
Kapıların kilitlenip kapandığı saatlerde
Ve anahtarların yitip gittiği deli sularda.

Sencileyin gariplere kapı olmak, umud olmak,
İş olmak, ekmek olmak, baht olmak
Kurtarmak yüz suyunu alın terini yerlerden
O her kulun, her elin kârı değil
Uzanarak kalplerde sönen ışığı yakmak.

Merkezkaç daireler gibi bir memleketi
Ve nice bir yüzbin evi alıp halkalarına
Onurla ve şefkatle gidiyor geleceklere,
Gidiyor aydınlıklar içinde ENKA.

İÇİNDEKİLER